

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	33544
Nom	Treball social en diferents contextos educatius
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	4.5
Curs acadèmic	2023 - 2024

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1311 - Grau de Treball Social	Facultat de Ciències Socials	4	Primer quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1311 - Grau de Treball Social	43 - Treball Social en Contextos Educatius	Optativa

Coordinació

Nom	Departament
SALINAS TOMAS, MANUEL FRANCISCO	350 - Treball Social i Serveis Socials

RESUM

Aquesta assignatura optativa forma part de la Menció: Suport personal, educatiu i familiar.

Treballar a l'escola suposa anar adquirint diferents coneixements teòrics i pràctics que permeten de desxir-se amb certa soltesa en el món complex i particular de cada comunitat educativa i que permeta a més que el nostre treball vaja guanyant en eficàcia. Suposa anar adquirint també un determinat plantejament sobre quin tipus d'escola ens sembla just, quins tipus d'ensenyament-educació s'ha d'oferir i com, i tenir molt clar que com a professionals del treball social tenim un compromís amb totes les persones, però sobretot amb aquelles persones que tenen qualsevol tipus de problema que els fa més difícils aprofitar el que ofereix l'escola.

Per tant, el que es planteja en aquesta assignatura és compartir experiències i coneixements entre els col·lectius del treball social, perquè el món de l'educació és molt ampli i complex, i així podrem assolir un major bagatge de coneixement. Es parteix d'una visió àmplia del treball social i del món en el qual ens movem els professionals del treball social per arribar a una visió àmplia també sobre què fem o podem fer el col·lectiu professional per respondre a les necessitats i les característiques de les persones, els grups i els col·lectius amb els quals treballem.

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

No es requereixen

COMPETÈNCIES

1311 - Grau de Treball Social

- Que els estudiants tinguen la capacitat d'arreglar i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seua àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguen una reflexió sobre temes rellevants d'índole social, científica o ètica.
- Que els estudiants puguen transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants hagen desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per a emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Capacitat per a treballar i valorar de manera conjunta amb persones, famílies, grups, organitzacions i comunitats les seues necessitats.
- Capacitat per a planificar, implantar, revisar i avaluar la pràctica del treball social amb persones, famílies, grups, organitzacions, comunitats i amb altres professionals i circumstàncies.
- Capacitat per a ajudar les persones perquè siguen capaces de manifestar les necessitats, punts de vista i circumstàncies.
- Capacitat per a establir relacions professionals a fi d'identificar la forma més adequada d'intervenció.
- Capacitat per a intervenir amb persones, famílies, grups, organitzacions i comunitats per ajudar-los a prendre decisions ben fonamentades sobre les seues necessitats, circumstàncies, riscos, opcions preferents i recursos
- Capacitat per a valorar les necessitats i opcions possibles per orientar una estratègia d'intervenció.
- Capacitat per a respondre a situacions de crisi valorant la urgència de les situacions, planificant i desenvolupant accions per fer front a aquestes i revisant els seus resultats.
- Capacitat per a interactuar amb persones, famílies, grups, organitzacions i comunitats per aconseguir canvis, per promocionar el seu desenvolupament i per millorar les seues condicions de vida per mitjà de la utilització dels mètodes i models de Treball Social, fent un seguiment amb regularitat dels canvis que es produeixen a fi de preparar la finalització de la intervenció.
- Capacitat per preparar, produir, implementar i avaluar els plans d'intervenció amb persones i amb professionals negociant el subministrament de serveis que han de ser emprats i revisant l'eficàcia dels plans d'intervenció amb les persones implicades a fi d'adaptar-los a les necessitats i circumstàncies canviants.

- Capacitat per a donar suport al desenvolupament de xarxes per fer front a les necessitats i treballar a favor dels resultats planificats examinant amb les persones les xarxes de suport a les quals poden accedir i desenvolupar.
- Capacitat per promoure el creixement, desenvolupament i independència de les persones, identificant les oportunitats per formar i crear grups, utilitzant la programació i les dinàmiques de grups per al creixement personal i l'enfortiment de les habilitats de relació interpersonal.
- Capacitat per a treballar amb els comportaments que representen un risc per a les persones, grups i comunitats, identificant i avaluant les situacions i circumstàncies que configuren aquest comportament i elaborant estratègies de modificació dels mateixos.
- Capacitat per a analitzar i sistematitzar la informació que proporciona el treball quotidià com a suport per a revisar i millorar les estratègies professionals que han de donar resposta a les situacions socials emergents.
- Capacitat per a utilitzar la mediació com a estratègia d'intervenció destinada a la resolució alternativa de conflictes, en les circumstàncies que així ho requerisquen.
- Capacitat per a dissenyar, implantar i avaluar projectes d'intervenció social.
- Capacitat per a preparar i participar en les reunions de presa de decisions a fi de defensar millor els interessos de les persones, famílies, grups, organitzacions i comunitats.
- Capacitat per a potenciar les persones, famílies, grups i comunitats a fi que siguen capaços de resoldre les situacions en què es troben.
- Capacitat per a desenvolupar i incorporar a les pràctiques professionals les actituds i habilitats necessàries per a incorporar la perspectiva de gènere.

RESULTATS DE L'APRENTATGE

R.A-16. És capaç d'identificar els principals models teòrics que sustenten les pràctiques educatives en els contextos d'acció del treball social.

R.A-17. És capaç de comprendre el fenomen educatiu tant en la seua dimensió individual com social.

R.A-18. Analitza i usa adequadament la tensió de les dinàmiques espaciotemporals en els processos d'intervenció social educativa.

R.A-19. Integra els principals elements presents en les accions educatives del treball social, amb els quals sensibilitza la percepció del treballador/a social com a recurs educatiu.

R.A-20. Prepara diferents contextos educatius per a la pràctica del treball social.

R.A-21. Desenvolupa propostes educatives utilitzant eines d'intervenció social.

R.A-22. Presenta propostes d'acció educativa a través de projectes socioeducatius.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Educació i societat

Es tracta de descobrir la importància i la repercussió de l'educació en la societat actual, a escala macro i micro, en l'àmbit tant econòmic, com laboral, social i cultural. Mitjançant el coneixement dels tres col·lectius de la comunitat educativa: alumnat, família i professorat, ens endinsarem en el complex món, entre la tradició i la innovació, de les relacions, la convivència i l'estira-i-arrotonsa de les necessitats, interessos i poder.

2. L'acció educativa en treball social

Coneixerem els grans àmbits d'intervenció del treball social en educació:

- L'acceptació de la diversitat com a valor d'enriquiment personal i comunitari.
- El suport a la compensació educativa i a les necessitats específiques de suport educatiu com a mitjà per a millorar la igualtat d'oportunitats.
- Coneixement i comprensió de tots els tipus de maltractament que es donen i es cuiden a l'escola.
- L'assessorament i la formació de les famílies, del professorat i de l'alumnat des d'una perspectiva inclusiva i comunitària.

3. Institució i emergència en educació

El món educatiu està en crisi igualment, el fracàs escolar i l'exclusió d'una àmplia part de l'alumnat és el nostre punt de partida. Coneixerem estadístiques, dades, investigacions, polítiques i metodologies que expliquen la situació actual del sistema educatiu d'Espanya i de la Comunitat Valenciana. Coneixerem els mecanismes d'exclusió que generen violència i desigualtat, i al mateix temps descobrirem els mecanismes d'inclusió i la metodologia professional que s'utilitza en aquest àmbit d'intervenció.

4. Desenvolupament en educació

Partint d'una visió globalitzada, coneixerem quin és el desenvolupament de les persones i dels grups integrants de la comunitat educativa. Farem un recorregut pel món de la diversitat, de la interculturalitat i de la vulnerabilitat. Coneixerem com es destrueixen els vincles, però també com es creen.

Descobrirem els diversos programes i metodologies educatives i socials que es fan servir actualment a l'escola i aprofundirem en les teories i les experiències més rellevants que ajuden a assolir l'èxit de tot l'alumnat.

5. Lacompanyament socioeducatiu del treballador social en diferents contextos

Leducació sinicia amb el naixement i es prolonga al llarg de tota la vida, per la qual cosa anirem fent un recorregut pels distints contextos educatius als quals podem optar les persones segons la nostra edat i circumstàncies, i en els quals podem intervenir:

- Infantil
- Primària
- Secundària obligatòria
- Centres ordinaris, centres d'educació especial, serveis d'estimulació precoç
- Secundària postobligatòria
- Universitat
- Escola d'adults, universitat popular
- FPB, escola-taller, tallers d'inserció i ocupació, Garantia Juvenil, etc
- Centres ocupacionals, empreses d'ocupació protegida
- Centres de dia

6. El treballador social com a recurs educatiu, la seua atenció i la seua projecció

L'èxit de la intervenció social en el món educatiu es deu essencialment a la utilització simultània i equilibrada dels tres nivells d'intervenció: individual, grupal i comunitari, amb el desenvolupament de les funcions d'assessorament, gestió, mediació i formació, i incidint en tots els sectors de la comunitat educativa. Tot això, ho anirem descobrint en el dia a dia del treball social educatiu, en el treball en equip, en el desenvolupament de la metodologia concorde amb cada situació i amb els seus respectius instruments i estratègies d'intervenció. Ressaltant la gran importància de la coordinació de professionals de l'àmbit educatiu, sanitari i social.

7. Promoció i desenvolupament dels contextos educatius

L'escola està dins d'un territori i està sotmesa a tota classe d'influències, i és imprescindible conèixer tot aquest conglomerat per tal d'aconseguir una aproximació a una recuperació comunitària de lentesa entre tots els agents implicats en una comunitat, que d'una o altra manera participa en l'educació de la infància i la joventut.

Ens endinsarem en el conglomerat de les xarxes escolars, tant a escala territorial, com digital, que afavoreixen la participació, el coneixement, l'intercanvi d'experiències, l'ajuda mútua, la reivindicació i la investigació.

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes teoricopràctiques	45,00	100
Elaboració de treballs en grup	20,00	0
Elaboració de treballs individuals	20,00	0
Estudi i treball autònom	15,00	0
Lectures de material complementari	10,00	0
Resolució de casos pràctics	2,50	0
TOTAL	112,50	

METODOLOGIA DOCENT

La metodologia que s'utilitzarà en classe inclourà un ampli ventall d'accions:

Lliçó magistral participativa.

Debats i discussions participatives, per exemple exposicions de col·lectius, professionals o no, de la intervenció i participació, en l'àmbit educatiu, tant a nivell individual, familiar o comunitari.

Activitats de tipus expositiu: exposicions teòriques, seminaris, presentació de treballs.

Activitats pràctiques: role-playing, resolució de casos, aplicacions informàtiques, tallers.

Treball col·laboratiu/treball en equip dels/es estudiants.

Realització i manteniment de blogs i pàgines web en aplicacions pròpies i/o externes a les plataformes de la Universitat de València.

Tutorització individual, grupal i/o virtual.

Es pretén portar a terme una metodologia participativa que permeta un aprenentatge significatiu, mitjançant lectures comentades d'articles de revistes i periòdics, que tracten temes d'actualitat, debats sobre aquests i sobre situacions pràctiques i reals i treballs sobre temes quotidians de l'escola. Es concedirà una gran importància a un nombre mínim de lectures a efectuar per part de cada persona, que se socialitzaran amb el fi d'ampliar el coneixement de tots/es.

S'analitzaran plans d'intervenció i experiències que s'estan portant a terme, a través de l'explicació dels seus protagonistes. S'utilitzarà material audiovisual que permeta d'analitzar situacions creuant aportacions teòriques i/o pràctiques. S'elaboraran pòsters que permeten de desenvolupar anàlisi, creativitat, sentit crític i capacitat de comunicació.

AVALUACIÓ

PRIMERA CONVOCATÒRIA: L'avaluació de l'assignatura es portarà a terme de la manera següent:

- 1.- Avaluació de projectes o treballs acadèmics: poden ser treballs breus o amplis i complexos propis dels últims cursos que fomenten el desenvolupament de capacitats de recerca i selecció d'informació, organització o pensament crític. Ponderació entre 0.0 i 50.0
- 2.- Avaluació contínua del treball realitzat pels estudiants al llarg del curs, sobretot pel que fa a les competències de treball individual i en equip, a la identificació de conceptes i processos clau, així com a la preparació i resolució d'exercicis i problemes. Ponderació entre 0.0 i 30.0
- 3.- Es valorarà l'assistència i la participació dels i les estudiants tant a les sessions presencials a l'aula, com a les tutories i les activitats complementàries. Ponderació entre 0.0 a 10.0.

L'assistència a l'Activitat Formativa Complementària aprovada per la CAT programada per al curs per a l'itinerari/menció Suport Personal, Educatiu i Familiar, forma part de l'avaluació i és activitat avaluable, es considera una de les activitats formatives de Treball Autònom de l'Estudiant/a.

- 4.- Avaluació de supòsits pràctics en què l'estudiantat mostra l'adquisició de les competències en relació amb la resolució dels problemes, treball en col·laboració, capacitat d'anàlisi. Ponderació entre 0.0 i 10.0.

SEGONA CONVOCATÒRIA:

- 1.- Avaluació de projectes o treballs acadèmics (individuals): poden ser treballs breus o amplis i complexos propis dels últims cursos que fomenten el desenvolupament de capacitats de recerca i selecció d'informació, organització o pensament crític. Ponderació entre 0.0 i 50.0
- 2.- Prova escrita de resposta oberta per a comprovar la capacitat d'expressió escrita, l'organització d'idees, la capacitat d'aplicació, l'anàlisi i la creativitat. Ponderació entre 0.0 y 50.0.

Us recordem que:

El plagi és “l'acció de deshonestat al moment de copiar en el substancial obres alienes presentant-les com a pròpies” (Reducindo et al., 2017, p. 300). I, el ciberplagi “ocorre quan es presenta un treball com a fruit del treball personal quan realment és informació copiada parcial, mitjana o totalment d'un autor sense cap mena de crèdits o bibliografia. Normalment succeeix amb textos [...] en línia” (Sarrià i De Francisco, 2018, p. 4).

No incórrer en pràctiques com les referides implica fer un ús responsable i ètic de la informació que s'utilitza en els treballs acadèmics. Les Normes APA-7a Edició són l'instrument imprescindible per aconseguir l'honestat acadèmica tal com us indicarem en els treballs d'avaluació contínua que presenteu al llarg del quadrimestre.

Dit l'anterior, a partir del segon quadrimestre de primer curs, en totes les assignatures es prestarà especial atenció, en l'avaluació contínua de treballs, al compliment de les pràctiques d'honestat acadèmica i respecte per la propietat intel·lectual de tercers, mitjançant l'ús de la citació i presentació de treballs acadèmics, seguint normes APA-7a edició.

REFERÈNCIES

Bàsiques

- Molina J. (coord.) (2005): Exclusión social, exclusión educativa. Lógicas contemporáneas.
- Fiorenza, A y Nardone, G (2004): La intervención estratégica en los contextos educativos. Herder.Barcelona.
- Giné, C (ccord.) (2009): La educación inclusiva. De la exclusión a la plena participación de todo el alumnado. ICE. Barcelona
- Abril, T y otros (2009): Escuela y territorio. Experiencias desde los centros y desde la comunidad. GRAÓ.
- González et al. (1993). El trabajo social en los servicios de apoyo a la educación. Madrid, Siglo XXI.
- Conselleria d'educació i ciencia. La intervención del trabajador social en los servicios psicopedagógicos escolares. Valencia.
- Puyol, Berta; Hernández, Manuel (2009). Trabajo social en educación, en Revista Currículum, 22, pp. 97-117.
- Prats, Joaquim (2005). Los sistemas educativos europeos. ¿Crisis o transformación? Barcelona, La Caixa.
- Freire, P (2008): Leducació com a pràctica de llibertat. DENES
- Comellas, Mª J. (2009): Educar en la comunidad y en la familia. Nau Llibres.

Complementàries

- Ortín Pérez, B (2003): Los niños invisibles. Octaedro. Barcelona.
- Fullan, M y Hargreaves, A (1997): ¿Hay algo por lo que merezca la pena luchar en la escuela? Sevilla. Publicaciones M.C.E.P.
- Centre UNESCO de Catalunya (1996): Educació: hi ha un tresor amagat a dins.
- Alcalde A.I. y otros (2006): Transformando la escuela: comunidades de aprendizaje. GRAÓ.
- Brullet, C y Gómez-Granell, C (2008): Malestares: infancia, adolescencia y familias. GRAÓ-CIIMU.
- Imbermón, F (2002): Cinc ciutadanes per a una nova educació. GRAÓ.
- Parra S. (2007): L'escola adults de salt: una mirada apassionada. CCG edicions
- Forest, C y García Bacete, F.J (2006): Comunicación cooperativa entre la familia y la escuela. Nau Llibres.
- Marchesi, A (2004): Que será de nosotros los malos alumnos. Alianza ensayo
- Poveda, D (coord...) (2003): Entre la diversidad y el conflicto. Miradas etnográficas a la diversidad cultural en la educación. Ed. De la Universidad de Castilla-La Mancha. Colección Monografías.
- Reducindo, I., Rivera, L. R., Rivera, J., Olvera, M.A. (2017) Integración de plataforma LMS y algoritmo de código abierto para detección y prevención de plagio en Educación Superior. Revista General de Información y Documentación 27 (2), 299-315. <https://revistas.ucm.es/index.php/RGID/issue/view/3197>
- Sarriá, J. F. y De Francisco, J. C. (2018). Ciberplagio académico: un tema de importancia. Lite ¡A tu alcance!, 68, 4-12. <https://es.calameo.com/read/00557874303bfa3c48182>